

Stamboom- onderzoek

Gert-willem Römer, gertwillem.romer@berghapedia.nl

Dit document bevat tips voor de beginnende genealoog.

Eén van de doelstellingen van de Heemkundekring Bergh is het heden en verleden van de voormalige gemeente Bergh in kaart brengen. Stamboomonderzoek maakt daar deel van uit. Het doen van stamboomonderzoek is leuk, maar het kan soms ook lastig zijn om informatie over verre voorouders te vinden. Dit document geeft tips voor de beginnende genealoog.

Genealogie

Genealogie is het formele woord voor *stamboomonderzoek* en is een discipline van de geschiedkunde die zich bezighoudt met voorouderlijk onderzoek, ofwel met de afstamming van een familie. Het woord genealogie komt uit het Grieks en is een samentrekking van het woord *genea* dat *afstamming* betekent en het woord *logos* dat *kennis* betekent. De meeste genealogen kiezen voor één soort stamboomonderzoek. Er zijn namelijk vier hoofdvormen van de stamboom te onderscheiden:

1. *Stamreeks*; alle voorouders in mannelijke- of in de vrouwelijke lijn, van heden naar verleden,
2. *Kwartierstaat*; alle voorouders in mannelijke en vrouwelijke lijn, van heden naar verleden,
3. *Genealogie*; alle nakomelingen in mannelijke lijn,
4. *Parenteel*; alle nakomelingen in zowel mannelijke als vrouwelijke lijn.

Niemand verbiedt het ons echter om een mix van bovenstaande hoofdvormen te onderzoeken en op te nemen in de stamboom.

Van elke persoon in de stamboom worden, voor zover relevant en bekend, tenminste de volgende gegevens vastgelegd:

- namen van de ouders,
- datum en plaats van geboorte,
- datum en plaats van huwelijk(en), alsook de naam van de echtgenot(o)te en de namen van uit de verbintenis voortgekomen kinderen. In plaats van een huwelijk staat het ons vrij om ook de plaats en datum van een geregistreerd-partnerschap, of een andere samenlevingsvorm, vast te leggen,
- datum en plaats van overlijden.

De *persoonskaart* aan het eind van dit document is een handig formulier om “in het veld” deze informatie op te tekenen.

Bronnen

Om een stamboom te kunnen opstellen is informatie uit (historische) bronnen nodig. Dit kunnen gegevens zijn uit bijvoorbeeld:

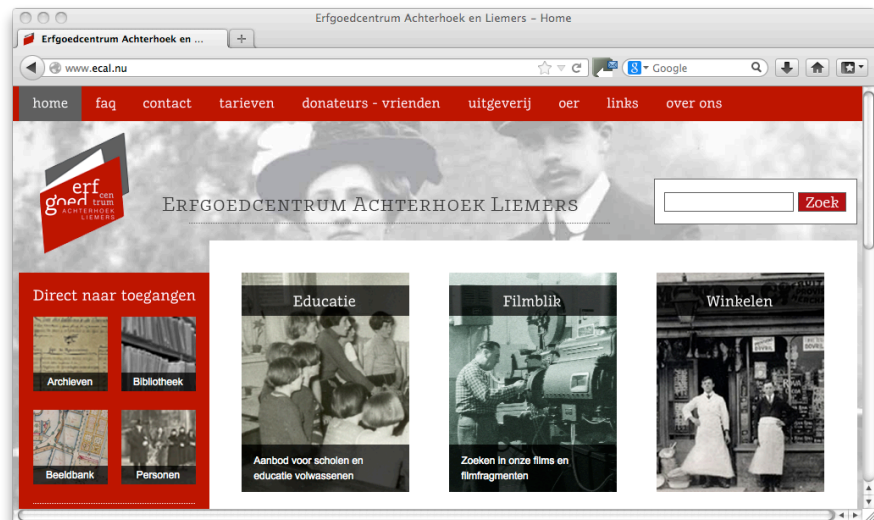
- De Burgerlijke Stand (geboorte-, huwelijk- en overlijdensregisters),
- Parochieregisters (doop-, trouw- en begraafboeken),
- Volkstellingen, kerkelijke en burgerlijke (vanaf de 17^e eeuw),
- Notariële archieven,
- Schepengriffies, Schepenbank-archieven,
- Bidprentjes¹ (voor 19^e eeuw *doodsbrieven* genoemd).

De eigen, oudere familieleden zijn meestal ook een goede bron van informatie. De stamboom wordt extra interessant als persoonlijke gegevens & documentatie wordt toegevoegd, zoals beroep, familiefoto's (en de verhalen daarachter), persoonsbewijzen, rijbewijzen, diploma's, brieven, enzovoort.

In het verleden bracht de genealoog veel tijd door in (stoffige) archieven om informatie bijeen te schrapen, maar in het digitale tijdperk is het internet een snelle en haast onuitputtelijke bron van genealogische gegevens, die bovendien comfortabel vanuit de luie stoel te raadplegen is. De twee meest gebruiksvriendelijke websites zijn die van het *Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers* (zie **www.ecal.nu**) en van *FamilySearch*

¹ De Heemkundekring Bergh heeft een grote collectie bidprentjes uit de regio.

van *GenVer* (zie **www.genver.nl**). Op deze laatste website zijn ook veel huwelijks bijlagen te vinden.

Startpagina van de website van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers.

Startpagina van de website GenVer

Andere websites, die wat meer ervaring vergen om ze nuttig te kunnen raadplegen², zijn:

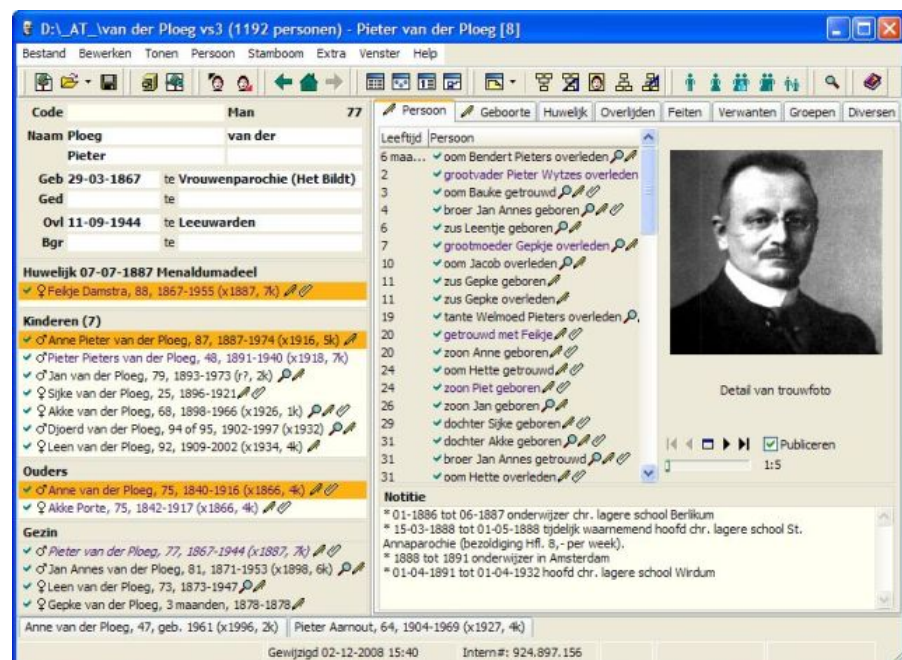
- **www.wiewaswie.nl** (voorheen *Genlias* en is gemaakt in opdracht van een groot aantal archiefinstellingen),
- **www.geldersarchief.nl** (*Gelders Archief* te Arnhem),
- **www.cbg.nl** (*Centraal bureau voor Genealogie* in Den Haag),
- **www.online-begraafplaatsen.nl** ,
- **www.graftombe.nl** (Online begraafplaatsen),
- **www.genealogiedomein.nl** (genealogische gegevens en overige items in de Achterhoek).

² Neem daartoe contact op met de experts van de Heemkundekring Bergh.

Computerprogramma

Zodra men genealogische gegevens heeft verzameld, moeten deze gegevens overzichtelijk worden gemaakt door ze volgens een bepaalde wijze te ordenen. Hiermee kan de samenhang tussen de verschillende personen in de stamboom duidelijk gemaakt worden. Tegelijk wordt duidelijk welke personen nog “ontbreken” in de stamboom. Dit overzicht kan natuurlijk worden gemaakt met pen en papier, maar het gebruik van een computerprogramma maakt het leven van de genealoog een stuk eenvoudiger, zeker als de stamboom een toenemend aantal personen bevat.

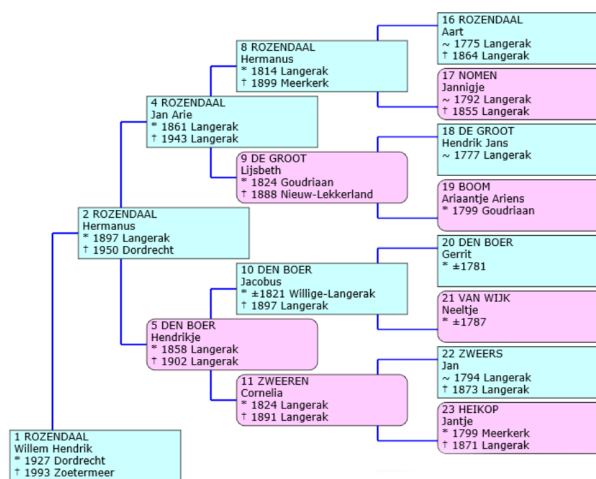
Het aantal genealogische computerprogramma's, zowel betaald als gratis, is groot. *Aldfaer* is een goed en gratis Windows-programma in het Nederlands en is te downloaden van **www.aldfaer.net**

Het hoofdscherm van het Windows-programma Aldfaer.

Op één overzichtelijk scherm staan de belangrijkste gegevens van de persoon, inclusief diens ouders, huwelijk(en), kinderen, broers en zusters, notities, leeftijd bij belangrijke familiegebeurtenissen en foto's. *Aldfaer* kent vele mogelijkheden om de gegevens in een rapport weer te geven. Er zijn zowel tekst- als grafische rapporten en zelfs uitvoer om op het internet te publiceren.

Voor het eventueel uitwisselen (importeren & exporteren) van genealogische gegevens tussen verschillende computerprogramma's kan het standaard bestandsformaat *GedCom* (bestandsuffix: .ged) worden gebruikt.

Grafisch rapport van een (deel van) een stamboom in het programma Aldfaer

Naast een programma als *Aldfaer* zijn er ook een aantal websites alwaar men, al dan niet gratis, on-line een stamboom kan “bouwen”. Het voordeel van een dergelijke website is dat er geen apart computerprogramma op de eigen computer geïnstalleerd hoeft te worden. Echter, men maakt zich hiermee wel afhankelijk van de beheerder van de website. Mocht deze, om de een of andere reden, besluiten de dienst te staken, dan gaan al de aan de beheerder toevertrouwde gegevens verloren.

Publiceren

Nadat (een deel van) de stamboom is samengesteld kunnen, indien gewenst, de gegevens gepubliceerd worden, hetzij op papier, dan wel op internet. Gezien de relatief lage kosten en het gemak van het aanpassen en toevoegen van gegevens aan de stamboom, wordt meestal voor publicatie op een website gekozen. Bij het publiceren van genealogisch onderzoek moet de genealoog zich echter houden aan de wet- en regelgeving onder andere t.a.v. de privacy van nog in leven zijnde personen.

Meer weten?

De on-line cursus voor de beginnende genealoog van de Open Universiteit op www.ou.nl/eCache/DEF/2/31/527.html is een goede startpunt om zich verder te bekwamen in de genealogie. Ook de experts van Heemkundekring Bergh zijn graag bereid om u snel en kundig op weg te helpen. Zij kunnen u ook in contact brengen met andere (amateur) genealogen in uw dorp, stad of regio. Kijk op www.heemkunde.nl voor contactgegevens.

STADSPLEIN 70, 7041 JG 's-HEERENBERG
www.heemkunde.nl

Persoonskaart

☐ Man, ☐ Vrouw

Familienaam: _____(indien vrouw meisjesnaam)

Doopna(a)m(en): _____

Roepnaam: _____

Bijnaam: _____(indien van toepassing)

Geboortedatum: _____, plaats: _____

Doopdatum: _____, plaats: _____

Vader: _____(naam)

Moeder: _____(naam)

☐ Getrouwd, ☐ Geregistreerd partnerschap, ☐ Samenwonend

met: _____

(trouw)datum: _____, plaats: _____

☐ Gescheiden: datum: _____, plaats: _____

Kinderen*: _____(namen)

☐ Overleden: datum: _____, plaats: _____

* Vul voor elk kind een aparte Persoonskaart in.